

Meelespea eksperdile TI kasutamisel kvaliteedihindamise protsessis

Muudetud 02.03.2026

1. Õppeasutused ootavad **tunnustust ja soovitusi mitte tehisintellektilt, vaid ekspertidelt**, kes on hindamismeeskonda valitud.
2. **TI on tööriist**, mille kasutamine hindamisprotsessis on asjakohane ja põhjendatud siis, kui seeläbi saavad eksperdid **rohkem aega sisuliseks analüüsiks ja mõttevahetuseks**.
3. **TI genereeritud tekst võib olla sisend** eksperdi töös, **mitte kunagi selle väljund**. TI genereeritud tekst ei ole autoriteetne allikas; see on töövahend, mille tulemused tuleb inimese poolt valideerida. Ekspert kontrollib kogu sisu ning veendub alati selle õigsuses, asjakohasuses ja kooskõlas õppeasutuse kontekstiga.
4. Tehisintellekti abi kasutamisel tuleb **arvestada järgmiste riskidega**:
 - Sisestatud konfidentsiaalset teavet võib süsteem kasutada oma toote/protsesside arendamiseks või satub tundlik info kolmandate isikute, sh süsteemi teiste kasutajate kätte.
 - TI genereeritud tekst võib põhineda kallutatud andmetel, peegeldada stereotüüpe ega pruugi olla objektiivne.
 - Tehisarul on kalduvus tõendeid moonutada, luua "uusi" tõendeid, sh näiteks imiteerida sidusrühmade arvamusi.
 - TI võib genereerida veenvalt väiteid, mis ei põhine otseselt sisendandmetel või on sisendiga lausa ekslikult seotud (nn hallutsinatsioon).
5. **Hindamisekspert vastutab** täies mahus oma analüüsi ja järelduste põhjendatuse, tekstide täpsuse ning viitamise korrektsuse eest ka siis, kui osa sisendist pärineb tehisarult. **Hindamisaruande koos järelduste ja soovitustega kirjutab ekspert**, mitte TI.
6. Hindamisekspert **kasutab TI-d vastutustundlikult** ning **väldib konfidentsiaalse informatsiooni sisestamist TI rakendustesse**. Konfidentsiaalne informatsioon on muuhulgas kõik hindamise aluseks olevad materjalid, mille avalikustamiseks ei ole materjali autor/omanik luba andnud.
Hindamisekspert **ei sisesta TI rakendustesse** ega avalikusta ka mingil muul moel hindamisega seotud teavet, kus on tuvastatavad isikud ja/või asutused:

- isikuandmeid¹ sisaldavaid materjale;
- õppeasutuse eneseanalüüsi tervikteksti;
- õppeasutuse eneseanalüüsi osasid, milles on võimalik tuvastada isikuid ja/või asutust;
- konfidentsiaalseid märkmeid ja hindamismeeskonna siseinfot;
- hindamisvestluste salvestisi või nende transkriptsioone.

7. **TI kasutamine** kvaliteedihindamise protsessis peab olema **hindamisaruandes välja toodud**. See tagab hindamisprotsessi läbipaistvuse ja eksperthinnangu usaldusväärsuse. Ekspertid annavad TI kasutamisest teada, täites lisatud teavitusvormi. Hindamisaruandesse märgitakse üldistatud kujul, millises etapis ja mis eesmärgil meeskond tehisintellekti abi kasutas.

Lisa 1 Teavitusvorm

Palun märkige, millist TI tööriista kasutasite, millises etapis ning millisel eesmärgil.

Esimees koondab esitatud info ning lisab aruandesse lühikese selgituse koos kinnitusega: „**TI väljund oli abistava iseloomuga, lõppjärelused ja vastutus on komisjonil. TI kasutamisel ei sisestatud TI-teenustesse isikuandmeid ega konfidentsiaalset hindamisteavet.**“

Palun märkige, millist tööriista olete kasutanud, et meil oleks võimalik hinnata andmete turvalisust ja tehisaru mõju hindamistulemusele ning tagada protsessi läbipaistvus.

ChatGPT	☐
Microsoft Copilot	☐
Google Gemini	☐
Claude	☐
Grok	☐
Perplexity	☐

Muu (palun täpsustage):

¹ „Isikuandmed“ = igasugune info, mis seostub tuvastatud või tuvastatava inimesega (sh kaudsed identifikaatorid ja kombinatsioonid). Praktikas tähendab see, et isegi kui nime ei pane, võivad ametikoht + asutus + juhtumi detail inimese tuvastatavaks teha.

Palun märkige, millises etapis ning millisel eesmärgil olete TI-tööriista kasutanud.

Etapp	Kasutatud TI tööriist	Kasutamise eesmärk	Märkused(vajadusel)
Eneseanalüüsi läbitöötamine			
Ettevalmistus koolikülastuseks			
Hindamisaruande valmimine			